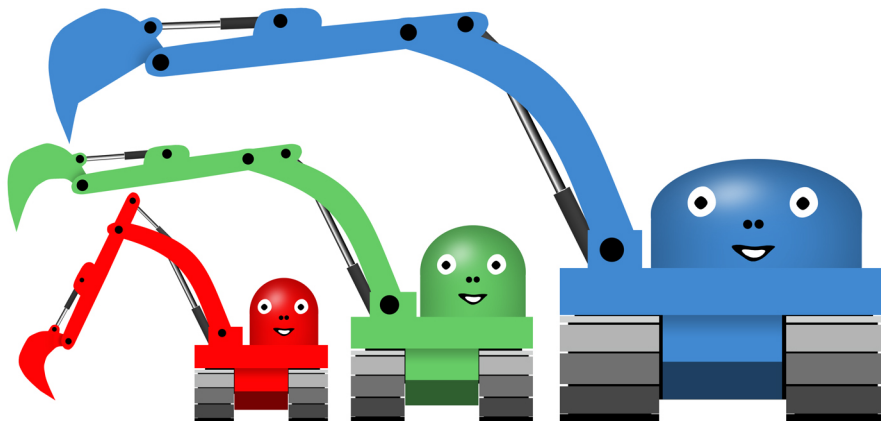

Čtěte a dobře se bavte!

jiří macoun

© Jiří Macoun, 2025

Jiří Macoun, České Budějovice, 2025, 1. vydání

ISBN 978-80-908118-2-9

jiří macoun

BRATŘI BAGŘI

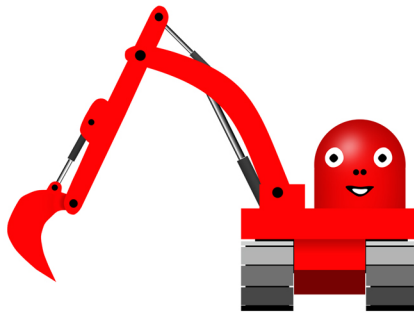
V BETONOVÉ ŘÍŠI

JIŘÍ MACOUN

jiří macoun

MUR

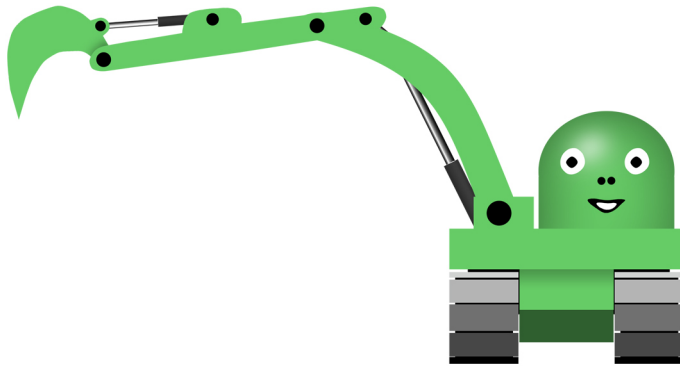

Malé Univerzální Rypadlo

jiří macoun

SUR

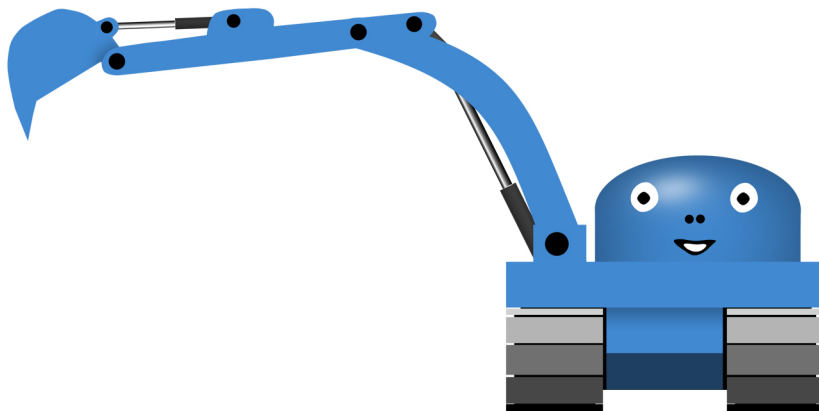

Střední Univerzální Rypadlo

jiří macoun

VUR

Velké Univerzální Rypadlo

jíří macoun

NEROBOT

V Okrajové ulici v městě pod kopcem stojí dodnes malá továrna s cihlovým komínem. Nad vjezdem do podniku si každý, kdo zná písmena, může přečíst jeho název:

BAGRÁRNA

Právě zde a nikde jinde vyrobil mladý konstruktér s ještě mladší paní konstruktérovou tři samočinné mluvící bagry. Malé, ale nejstarší rypadlo s gumovými pásy, se jmenuje MUR. Prostřednímu říkají SUR. Nejmladší a zároveň největší stroj má v techničáku zapsané označení VUR. Všichni tři bagři bydlí společně v garáži na dvoře továrny a jsou bráchové.

Ve svém příbytku se ovšem příliš nezdržují. Nepracují-li na stavbách, hrabou se v pískovišti.

Byl měsíc listopad, když během plácání hradu z písku přistál před bagry zčervenalý javorový list. Za ním spadl shůry druhý a hned třetí.

Nejmladší bagr modrý VUR pozvedl oči pátravě vzhůru a zkoumavě hleděl do větvoví.

„Ejhle! - Strom má poruchu,“ povzdechl si posmutnělým hlasem.

„Snad by pomohlo, kdybychom listy přilepili nazpátek,“ pravil uvážlivý MUR a hned si vyměnil bagrovací lžíci za elektrohydraulickou ruku s prsty na jemné činnosti. Opravářské práce si rozdělili. Malý MUR sbíral listí na zemi a podával je SUROVI. Zelený bagr nanášel na řapíky kapky lepidla a největší VUR lupeny přilepoval zpátky na větve, protože dosáhl nejvýše.

Práce šla bagrům dobře od ruky, ale listů na zemi zbývalo dost a dost.

Bratři zrychlili pohyby, aby byli brzy hotoví.

V nejpilnější práci je u plotu cestou ze školní družiny zastihl prvňák Eda s maminkou.

„Copak, bagři, děláte?“ zeptal se kluk zvědavě.

„Opravujeme strom,“ odpověděl MUR.

„Ale když javor na podzim shazuje listí, nemá poruchu. Jen se připravuje na zimu,“ poučil školák bagry. Pro všechny případy pohlédl na maminku, aby se ubezpečil, zdali příčinu jevu strojům správně vysvětlil.

Když maminka přikývla na znamení souhlasu, radostně se na rypadla pousmál, že nic nespletl.

Bratři bagři rázem znejistěli. Edovi uvěřili a s lepením listí přestali.

„Prostě jsme spíš stavebníci než sadaři,“ povzdechl si nejstarší MUR. „My zimě moc nerozumíme,“ zdůvodnil klukovi příčinu omylu.

„Zima je parádní!“ jásavě vyhrkl Edík a zhluboka se nadechoval, aby bagrům vysvětlil všechno o ročním období sněhu a ledu. „Po klouzačkách se bezva jezdí, třeba i po bříše,“ básnil nadšeně, „nebo je možný plácát s kamarády sněhuláky,“ radoval se školák a hned objasňoval, jak se paňácové staví. „Sice dlouho nevydrží, ale než roztají, udělají hodně radostí,“ dokončil prvňák výklad pro bagry.

Stroje Edu pozorně vyslechly a hned druhý den po ránu začaly vyměřovat od brány Bagrárny k vratům do garáže předlouhou klouzačku.

Přípravné práce konstruktér rypadlům brzy zarazil. „Klouzání po ledu a sněhu není pro stroje vůbec dobré,“ pokáral je přísně. „Když kvůli smyku nevyberou zatáčku, snadno vlítnou do příkopu nebo narazí do domu,“ poučil je o hrozícím nebezpečí.

Rypadla stydlivě sklopila reflektory. Neměla tušení, jaké trápení mají auta i autobusy s náledím.

„Ničeho se nebojte,“ chlácholil je konstruktér, „i bagři se můžou na mrazy a sníh dobře připravit.“

„A jak?“ ušklíbl se VUR, který se ze všech rypadel na klouzačku těšil vůbec nejvíc.

„Především si nachystáte v garáži sudy se zimní naftou, abyste mohli jezdit bez potíží i ve dvaceti pod nulou, kdy letní palivo přestává téct a tuhne,“ připomněl bratrům bagřům důležitý úkol.

Tři rypadla všechno pochopila. Doporučení svého konstruktéra rychle splnila a arktickou naftu objednala s předstihem. Když k nim přišel Eda na další návštěvu, mohli se školákovi pochlubit, jak dobře se po bagřím způsobu na zimu připravili.

„Dobře jste udělali,“ pochválil je kluk a v mobilu rypadlům ukázal předpověď počasí:

OD DNEŠNÍ PŮLNOCI NA CELÉM ÚZEMÍ NAPADNOU SPOUSTY SNĚHU. POZOR NA CESTY A SILNICE, BUDOU KLOUZAT VELICE. KDO NEMUSÍ, AŽ NE-VYSTRKUJE NOS. PSY VEN NEVYHÁNĚJTE.

„Bratři bagři, my nemáme zimomřivé tlapky jako zvířátka,“ prohlásil MUR odhodlaně, „v závějích proto zvládneme hodně práce.“

„Jenže při odklizení sněhu si nic moc neužijeme. Pro nás bagry je na světě jen dřina a žádná zábava,“ rozmrzele kňoural VUR. Modré velkorypadlo bylo tak nešťastné, že mu z ostřikovačů na reflektory začaly proudit slzy nemrzoucí kapaliny velké jako hrachy.

„Neplač,“ konejšil nejstarší MUR mladšího sourozence, „na něco přijdeme.“ MUR i SUR dali své elektronické mozky dohromady a začali přemýšlet, jak bratříčka potěšit.

„Myslím, že jsem na to kápnul,“ usmál se zelený SUR vesele na červeného MURA. Pak se otočil k nejmladšímu bráchovi a řekl: „Ze sněhu, který odhrabeme z vozovky, ukoulíme panáky.“

VUR si otřel stěrači slzy a v mžiku se tvářil veseleji.

V noci se nad město opravdu přihnaly mraky a chumelilo se z nich hustě až do rána. Zima byla také pořádná.

Dlouho před rozedněním vyjeli bratři bagři z garáže, aby se na bílou peřinu podívali z blízka. Začali odhrnovat sních z vozovek a ocelovýma rukama z něj tvarovali koule, které stavěli na sebe.

Když zvony na věžích odbily poledne, stály v parcích přičiněním tří rypadel houfy sněhových panáků. Na náměstí z nich dokonce bagři sešikovali úplný dav. Čítal jeden tisíc sto padesát tři sněhových hlav.

Vedle bagrů zastavila černá limuzína. Z tvůrčího zaujetí vytrhl bratry neradostný povzdech. „Stavění sněhuláků ničemu nepomůže,“ brblal pán z okýnka luxusního vozu a tvářil se nevesele.

„Proč tak hořce?“ ohradil se jménem strojů MUR a na muže v obleku se přátelsky pousmál.

„Vypukla kalamita. Posypovému vozu odešla převodovka a nelze solit ulice. Jsem starosta, a tak se především snažím dostat sních z města pryč,“ povzdechl si funkcionář.

„Milý pane,“ pokusil se MUR muže s modrou kravatou potěšit, „každé malé dítě ví, že sněhuláci dlouho nevydrží. Jakmile slunce vysvitne, začnou tát a zmiznou.“

„Nedělejte si tedy zbytečné starosti, i když jste starosta,“ přidal se k MUROVI SUR.

„Prosím, bez posměšků...,“ hlesl politik a rukou naznačil, aby si z něj bratři bagři neutahovali. „Pod tíhou nesmírné odpovědnosti přemýšlím jen o způsobech zimní údržby veřejných prostranství,“ posteskl si velmi vážným hlasem.

„Víte, pane, my stavíme sněhuláky po městě především pro radost. Zkuste to taky a poznáte sám, jak se zlepší váš duševní stav,“ vybídl VUR starostu.

„Sněhovní panáci nejsou vhodná kratochvíle pro muže mého společenského postavení,“ trpce podotkl nejvyšší městský představitel. Bratři bagři ustali s válením sněhuláků a upřeli pohledy na pána ve vozidle.

„Proč by nebyla?“ zeptal se starosty modrý VUR, „já jsem přece taky hodně velký bagr a vůbec se neostýchám dělat koule na náměstí.“

Starosta si prohlédl nejmohutnější rypadlo od vrchu kabiny až po pásy. „Dobrá tedy,“ pravil smírně, „když můžeš stavět sněhuláky ty, já je svedu taky,“ vyskočil z auta a navlékl si rukavice.

Uválel velkou spodní kouli, ale brzy s ní nemohl hnout, jak byla těžká.

VUR politikovi pomohl a první starostův sněhulák byl na světě. Za krátký čas nezbyl na náměstí žádný sníh. Jen bílí paňácové postávali na dláždění.

„Měli jste pravdu,“ oznámil starosta rypadlům, „rázem mám lepší náladu.“ Z kapsy vytáhl telefon a svému tajemníkovi nařídil přísným hlasem: „Okamžitě obvolejte televizní štáby, ať natočí sněhuláky dřív, než roztají.“

Starostův tajemník byl velmi schopný pomocník. Neuběhlo ani pět minut a na náměstí přijelo, skoro po smyku, vozidlo nejvýznamnější televizní společnosti. Vykulil se z něj bříchatý pán v šedočerném vlněném roláku.

„A hrome!“ podivil se zpravodaj hřmotně. „Sněhuláků tu fakt postává celá armáda.“

Jakmile si v hlavě srovnal myšlenky, namluvil do mikrofonu jménem divácké obce první otázku: „Koho napadlo postavit tolik sněhuláků a proč?“

SUR se chystal k odpovědi. Než otevřel pusou, vetřel se do záběru kamery starosta.

„Každé malé dítě přeci ví, že sněhuláci dlouho nevydrží,“ rozpovídal se politik ochotně do mikrofonu. „Jednou akcí město zvládlo kalamitu a udělalo radost dětem i řidičům. Sněhová panáka navíc nepochybně nalákají davy turistů.“ Během proslovu se starosta tvářil tak, jako by všechny sněhuláky postavil on sám.

Žurnalista z televize byl ovšem velmi zvědavý. „Proč vám od té spousty sněhu nezmrzly nadobro obě ruce?“ zeptal se okamžitě muže číslo jedna z radnice.

POULIČNÍ NOVINY ✓

Vždy v obraze!

VELKÁ ZÁHADA!

Mrazuvzdorný starosta?

Městu pod kopcem, kde na sněhové závěje vyžráli stavbou sněhuláků, vládne podivuhodný muž. Uplácal tisíc panáků a ve zdraví přestál strašlivý chlad nebetyčných hromad sněhu.

Co je příčinou odolnosti pana starosty není zřejmé. Navlékl si rukavice, nebo je od přírody mimořádně mrazuvzdorný? Už brzy případ objasníme. S námi vždycky víte víc!

Pro čtenáře Pouličních novin napsal vedoucí redaktor.

Starosta se nemínil s bagry podělit o slávu. Odpověděl proto vychytrale.

„Když máte k použití ruce ze železa, tak vás sníh ani led vůbec nestudí,“ řekl a s úsměvem zamával pažemi do kamery, aby se s diváky přátelsky rozloučil.

Obrazové zpravodajství o sněhulácích z náměstí se vydalo optickými kabely do světa. Video zhlédl i profesor automatiky tokijské univerzity.

„Kdo má ruce z oceli, je robot,“ hlesl tiše a na okamžik se zamyslel. Pak oznámil studentům svůj úsudek: „Jestliže stroj v lidské podobě vynesly volby až na radnici, je třeba případ důkladně prozkoumat. - Aby bylo i nám v Japonsku zřejmé, co můžeme od železných robotů očekávat.“

Celkem se do města pod kopcem vypravilo dvacet jedna zvědavých Japonců a třináct ještě zvědavějších Japonek. K turistické výpravě se připojil i již zmíněný odborník na roboty. Pospolu přilétli hned druhý den, aby na vlastní oči spatřili div světa dřív, než působením tepla zanikne.

Vědec i cestovatelé si nejprve nafotili sněhuláky ze všech stran. Pak si Japonci vyjednali setkání se starostou na radnici. Významné společenské události se zúčastnili i lidé

od novin a z televize. Jménem cizinců podal na pozdrav ruku starostovi profesor robotiky z Tokia.

„Oh!“ vykvikl překvapeně, když se dotkl teplé starostovy dlaně. „Vy nemáte prsty z chladné oceli?“ zeptal se udiveně.

V badatelském zápalu zapomněl na slušné vychování. Bez ostychu poklepal kloubem ukazováku úředníkovi na čelo. Chtěl zjistit, z jaké látky se vlastně jeho hlava skládá.

Starostova lebka kupodivu nezaduněla jako ocelový zvon, ale vydala zvuk dubového špalku. „Vy nejste robot z kovu, ale obyčejný politik?“ vyjevil se japonský technik zklamaně.

Starosta vyplašeně mžikal očima, ale na slovo odporu se nezmohl. Tísňivé ticho přerušil až televizní reportér, který příčinu omylu pochopil jako první.

„Pane starosto, kdybyste poprvé na otázku ohledně mrazuvzdorných paží odpověděl bez mlžení, neřukal by vám teď japonský profesor na čelo,“ upozornil novinář funkcionáře na prapříčinu nedorozumění.

„Hm, ehm,“ odkašlal si starosta. Pak požádal tlumočníka, aby přeložil prohlášení pro sdělovací prostředky i Japonce: „Omlouvám se všem za vzniklý zmatek. Pan redaktor mě minule špatně pochopil. Ocelovými rukama jsem sněhuláky nestavěl já, ale i bratři bagři z Bagrárny.“

Starostovo oznámení vyvolalo poprask. Cestovatelé i novináři o nerobota z radnice přestali jevit zájem.

Horem pádem se nahrnuli do Okrajové ulice.

Shlukli se před vraty podniku a zpravodaj Pouličních novin netrpělivě zabušil na plechovou bránu.

Místo bagrů otevřel vjezd do továrny konstruktér a vyjukaně hleděl na srocení cizinců i tuzemců.

„Pane konstruktéře, chtěl bych bratrům bagrům položit pár otázek. Za velké množství sněhuláků si zaslouží do deníku zprávu,“ vychrlil pán od novin na muže v červených montérkách.

„Bratři bagři rádi pomáhají, kde se dá. Jeli proto hledat převodovku, která odešla posypovému vozidlu,“ odpověděl konstruktér, aby navedl dotěrného žurnalistu na falešnou stopu.

„Zatracená smůla,“ ulevil si reportér roztrpčeně. „Mohl jsem mít bezva reportáž,“ prskl našťvaně a šel pryč.

Japonský robotik vyslechl prostřednictvím tlumočnice celý rozhovor. Usmál se na montéra a pravil laskavě: „Milý pane konstruktéře, jménem tokijských inženýrů oceňuji váš důmysl, s kterým jste stvořil tři pozoruhodné mluvící bagry.

Po návratu do vlasti budu všem vyprávět, jaký jsem zde objevil obdivuhodný kraj, kde převodovky chodí na výlety a bagři umí stavět sněhuláky.“

Profesor se rozloučil s majitelem Bagrárny veleuctivou úklonou a odspěchal na letiště. Nerad by propásl okamžik, až bratři bagři MUR, SUR a VUR na svých cestách světem přijedou do Japonska.

Stůj co stůj je zamýšlel v Tokiu osobně uvítat.

